

Undervisningsmiljøvurdering

I det følgende har DCUM lavet en vejledning til, hvilke spørgsmål i spørgeskemaet til studerende (Læringsbarometer, Uddannelseszoom mm.), som kan danne grundlag for kortlægningsfasen i institutionernes undervisningsmiljøvurdering på videregående uddannelser. Udover (1) kortlægningsfasen, består en undervisningsmiljøvurdering ligeledes af (2) en beskrivelse og vurdering af eventuelle undervisningsmiljøproblemer, (3) udarbejdelse af handlingsplan og (4) forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen (Undervisningsmiljøloven kap. 4, §7).

Jf. Undervisningsmiljølovens kap. 4, §§6 og 7, skal undervisningsmiljøet kortlægges indenfor det psykiske, fysiske og æstetiske undervisningsmiljø, hvorfor nedenstående også følger denne opdeling. Det psykiske, fysiske og æstetiske undervisningsmiljø er ydermere opdelt i en række underdimensioner. Under-dimensionerne afspejler de dimensioner, DCUM normalvis arbejder med indenfor undervisningsmiljøets tre ben.

Det er vigtigt at bemærke at følgende er vejledende, da undervisningsmiljøvurderingen ikke skal gennemføres som en kvantitativ kortlægning. Det er op til den enkelte institution at beslutte, hvordan undervisningsmiljøet skal kortlægges. Hvis man som institution vælger at anvende dette spørgeskema som kortlægning, kan følgende spørgsmål anvendes som et godt fundament for institutionens kortlægning af undervisningsmiljøet. Da alle uddannelsesinstitutioner er forskellige, er det vigtigt at være opmærksom på, at der kan være særlige elementer af undervisningsmiljøet, som ikke afdækkes af dette spørgeskema, som I bør undersøge i jeres kortlægning af undervisningsmiljøet. I bør derfor altid forholde jer til om der skal suppleres med yderligere spørgsmål, en gennemgang af lokaler eller en kvalitativ undersøgelse af evt. særlige områder i undervisningsmiljøet, som ikke er dækket ind af spørgeskemaet.

For de institutioner der udbyder online undervisning i et større omfang eller som fuld fjernundervisning, bør der også være en opmærksomhed rettet herimod i institutionernes undervisningsmiljøvurdering. Derfor har DCUM udviklet et mini-modul, som institutionerne kan tilvælge til at kortlægge grundlæggende elementer i det online undervisningsmiljø. Dette modul kan således indgå som en del af kortlægningen i institutionernes undervisningsmiljøvurdering, hvis institutionerne har et online undervisningsmiljø.

Figur 1. Oversigt over spørgsmål i spørgeskemaet til studerende på videregående uddannelser, som kan danne grundlag for kortlægning af undervisningsmiljøet i forbindelse med en undervisningsmiljøvurdering.

Dimension	Under-dimension	Spørgsmål der knytter sig til dimensionerne	Reference
Psykisk undervisningsmiljø	Velbefindende og oplevet trivsel	Har du oplevet at føle dig ensom på studiet? Jeg føler mig generelt rigtig godt tilpas på min uddannelse	Uddannelseszoom
		Det følgende udsagn handler om, hvordan du har haft det de seneste uger. I de sidste to uger... Har jeg været glad og i godt humør Har jeg følt mig rolig og afslappet Har jeg følt mig aktiv og energisk Er jeg vågnet frisk og udhvilet Har min daglig dag været fyldt med ting, der interesserer mig	Fra trivselsmodul

		Jeg har de sidste uger følt mig presset af (sæt gerne mere end et kryds): Mit sociale liv, familieliv og andre personlige forhold? Praktiske forhold uden for uddannelsen (job, økonomi, bolig mv.)? Generelt af have flere ting om ørene, end jeg kan overskue	
Tryghed og relationer mellem studerende	Jeg kan få hjælp og støtte fra mine medstuderende når jeg har brug for det Jeg forstår tingene bedre, når jeg har talt med mine medstuderende om dem Jeg har det generelt godt med at arbejde sammen med andre studerende Jeg samarbejder ofte med andre studerende om at løse opgaver på studiet Der er et godt socialt miljø Det sociale miljø øger min motivation for at studere Jeg kan komme i tvivl om jeg hører til på min uddannelse Jeg har en gruppe af medstuderende, som jeg føler mig tryk ved Jeg holder mig tilbage fra at stille spørgsmål og deltage aktivt for ikke at risikere at se dum ud i undervisningen	Læringsbarometer Uddannelseszoom Fra trivselsmodul	
Faglig interaktion mellem underviser og studerende	Underviserne bruger tid på at hjælpe os med at forstå det, der er vanskeligt Der er gode muligheder for at drøfte vigtige faglige emner med underviserne Mine undervisere er nemme at komme i kontakt med	Læringsbarometer Uddannelseszoom	
Mobning, chikane og diskrimination	I hvilket omfang er du inden for de sidste 12 måneder blevet udsat for følgende under din nuværende uddannelse: Hvor er du inden for de sidste 12 måneder blevet udsat for følgende under din nuværende uddannelse: (du kan sætte flere kryds) Hvem på din nuværende uddannelse har inden for de sidste 12 måneder udsat dig for følgende: (du kan sætte flere kryds) Jeg ved, hvor jeg kan få støtte og vejledning på min uddannelse, hvis jeg ikke trives.	Fra UMV-modul	
Medbestemmelse	Vi har i nogen grad indflydelse på, hvad underviserne lægger vægt på Underviserne er gode til at inddrage de studerende i undervisningen Der er mulighed for at blive inddraget i forsknings- eller udviklingsprojekter på min uddannelse	Læringsbarometer Forsknings- og praksisbaseret	
Præstation	Har du oplevet stærke stress-symptomer* i forbindelse med dit studie i dagligdagen? Har du oplevet stærke stress-symptomer* i forbindelse med dit studie op til eksamen? Jeg har de sidste uger følt mig presset af (sæt gerne mere end et kryds): - Tanker om, hvorvidt jeg kan klare det, jeg skal på min uddannelse - Tanker om, hvad jeg skal lave efter min uddannelse - Mine egne forventninger til mine præstationer på uddannelsen? - Andres forventninger til mine præstationer på uddannelsen? Jeg fokuserer min indsats på det, jeg skal kunne til eksamen	Uddannelseszoom Fra trivselsmodul	

		Jeg holder mig tilbage fra at stille spørgsmål og deltage aktivt for ikke at risikere at se dum ud i undervisningen	
Motivation		Jeg synes, at det meste af det, vi lærer, er relevant for mig Jeg synes, at det meste af det, jeg har lært, er interessant Jeg har været glad for at deltage i undervisningen indtil nu Underviserne virker entusiastiske for det, de underviser i Jeg yder en stor indsats på min uddannelse Jeg bliver tit grebet af det, der præsenteres på uddannelsen, og tænker videre over det uden for undervisningen Jeg sætter mig grundigt ind i emnerne, så jeg kan forholde mig kritisk til det, vi arbejder med på uddannelsen Der er et godt fagligt miljø Det faglige miljø øger min motivation for at studere Mine undervisere er engagerede i undervisningen Mine undervisere er gode til at formidle i undervisningen Mit udbytte af undervisningen er højt	Læringsbarometer Uddannelseszoom
Koncentration		Jeg har tit svært ved at huske det, jeg skal lære	Læringsbarometer
Self-efficacy		Mange af de ting, jeg lærer, kan jeg ikke få til at passe ind i en større sammenhæng Jeg har tit svært ved at forstå det, jeg skal lære, fordi det er for kompliceret. Jeg oplever ofte, at ting ikke giver mening, selvom jeg prøver at lære det igen og igen. Jeg kan altid klare det, jeg sætter mig for på min uddannelse Jeg er sikker på, at jeg kan klare det, der forventes af mig på min uddannelse Jeg er god til at bruge den faglige modgang og frustration, jeg møder på min uddannelse til at udvikle mig og lære Når noget ikke går som planlagt på min uddannelse, tager det tit modet fra mig	Læringsbarometer Fra trivselsmodul
Feedback og vejledning		Mine undervisere er gode til at give brugbar feedback	Uddannelseszoom
Fysisk undervisningsmiljø	Indeklima	Hvor tilfreds er du med indeklimaet i de lokaler, hvor du oftest har undervisning? (indeklimaet er både lyd, lys, luft og temperatur) Angiv gerne de lokaler på uddannelsesinstitutionen, hvor du er utilfreds med indeklimaet, og hvad du er utilfreds med i forhold til indeklimaet.	Spørgsmål fra UVM-modul
	Sundhed og Toiletforhold	Hvor tilfreds er du med toiletforholdene på din uddannelsesinstitution? Her skal du tænke på antal toiletter, placering, stand, rengøring etc. Angiv gerne hvorfor du er utilfreds med toiletforholdene på uddannelsesinstitutionen: Hvor tilfreds er du med rengøringen i undervisningslokalerne, grupperummene og fællesarealerne på din uddannelsesinstitution? Angiv gerne de steder på uddannelsesinstitutionen, hvor du oplever, at rengøringen er utilfredsstillende:	Spørgsmål fra UVM-modul

	Pladsforhold og inventar	Undervisningslokalerne på min uddannelsesinstitution er velegnede til den undervisning, der skal foregå i dem. Angiv gerne de lokaler på uddannelsesinstitutionen, som du ikke finder velegnede til formålet og hvorfor:	Spørgsmål fra UMV-modul
	Sikkerhed	Hvor enig eller uenig er du i, at: Jeg oplever, at de fysiske rammer på min uddannelsesinstitution er sikre at færdes i (f.eks. er der ikke ødelagt inventar, udstikkende ledninger, defekte maskiner etc., som kan udgøre en sikkerhedsrisiko). Angiv gerne, hvor og hvilke sikkerhedsrisici du oplever på uddannelsesinstitutionen:	Spørgsmål fra UMV-modul
Æstetisk undervisningsmiljø	Rummets sprog, materialitet og udsmykning	De fysiske rammer på min uddannelsesinstitution er indbydende og behagelige at opholde sig i.	Spørgsmål fra UMV-modul